Класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

Проект!

№…….……

……. 2025 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от Красимир Вълчев - министър на образованието и науката

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за издаване на държавна гаранция за 2025 г. по Закона за кредитиране на студенти и докторанти*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане проект на Решение на Министерския

ПРОЕКТ

съвет за издаване на държавна гаранция за 2025 г. по Закона за кредитиране на студенти и докторанти (ЗКСД).

Основната цел на кредитирането на висшето образование е осигуряването на финансова помощ за студентите и докторантите, които не са в състояние да покрият разходите си за обучение във висшите училища. Едно от условията за избор на висше образование е платежоспособността на обучаващите се лица – способността им да заплатят таксите си за обучение във висшите училища, както и да поемат разходите си за издръжка при раждане или осиновяване на дете по време на следването.

Съобразно изискванията на чл. 13, ал. 3 от ЗКСД министърът на образованието и науката участва в преговорите за издаване на държавни гаранции по този закон и подписва от името на правителството споразуменията за издаване на държавна гаранция въз основа на решение на Министерския съвет.

В изпълнение на чл. 13, ал. 4 от ЗКСД с Решение на Министерския съвет № 388 от 6 юни 2024 г. е одобрен максималният размер на новите държавни гаранции, които могат да се издават през 2025 г. от името и за сметка на държавата по ЗКСД.

Одобреният от Министерския съвет максимален размер на новите държавни гаранции, които могат да се издават през 2025 г. по ЗКСД, е включен в чл. 73, т. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. Съгласно предвидената разпоредба в закона, в рамките на текущата бюджетна година, Министерският съвет може да издава гаранции от името и за сметка на държавата по ЗКСД в общ размер до 30 млн. лв.

За периода от 01.09.2010 г. до 31.12.2024 г. по ЗКСД са сключени общо 22 509 броя кредити на студенти и докторанти с общ размер на 168 171 613,69 лв.

В изпълнение на чл. 4, т. 2 от ЗКСД държавата предоставя финансова подкрепа при кредитирането на студентите и докторантите, като погасява кредитното задължение или част от него в случаите, предвидени в този закон – при раждане/осиновяване на второ или следващо дете, при настъпване на смърт на кредитополучателя или при настъпване на трайна неработоспособност. В тези случаи държавата погасява задължението на кредитополучателя към банките, а кредитополучателят или неговите наследници не дължат връщане на сумата, която държавата е платила на банката. За периода от 2010 г. до 31 декември 2024 година държавата е погасила задълженията на 48 починали кредитополучатели, на 248 кредитополучатели, които са родили второ или следващо дете, и на 17 кредитополучатели поради настъпване на трайна неработоспособност.

ПРОЕКТ

Общият размер на опростените от държавата задължения на кредитополучателите, включващ лихвите и главниците, е 2 689 609,08 лв.

Държавата погасява неизпълнените части от задълженията на кредитополучателите по Закона за кредитиране на студенти и докторанти и при настъпване на предсрочна изискуемост на кредита в случаите, когато кредитополучателите не си погасяват задълженията към банките. Броят на предсрочно изискуемите кредити от 2010 г. до 31 декември 2024 г. е 1 588, с общ размер на 10 969 011,40 лв.

Общият размер на платените от държавата кредити – опростен дълг и активирана гаранция за периода от 2010 г. до 31 декември 2024 г., е 13 658 620,44 лв.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. са разчетени средства по бюджета на Министерството на образованието и науката за покриване на разходите по опростен дълг и активирани държавни гаранции, издадени по ЗКСД, в размер на 2 млн. лв.

Предложеният проект на Решение на Министерския съвет за издаване на държавна гаранция за 2025 г. по ЗКСД ще обхване системата на висшето образование в Република България, състояща се от 38 държавни висши училища (вкл. 4 държавни висши военни училища), както и 13 частни висши училища. Право на кредит по ЗКСД имат 125 831 студенти и 1 944 докторанти, които са български граждани, граждани на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава от Европейското икономическо пространство или на Конфедерация Швейцария, обучаващи се в редовна форма, не са навършили 35 години, нямат придобита същата образователно-квалификационна или образователна и научна степен, не са отстранени и не са прекъснали обучението си.

С проекта на Решение на Министерския съвет за издаване на държавна гаранция за 2025 г. по ЗКСД не се хармонизират актове на Европейския съюз, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право.

Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на бюджетните програми, в т.ч. на ключовите индикатори по програмния бюджет на Министерството на образованието и науката за 2025 г.

Предложеният проект на Решение на Министерския съвет не води до въздействие върху държавния бюджет. В тази връзка е изготвена финансова обосновка по

ПРОЕКТ

Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б" от устройствения правилник на Министерския съвет.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Получените в тази връзка становища, заедно със справка за приетите и неприетите бележки и съображения за това, са приложени към настоящия доклад.

Проектът на Решение на Министерския съвет за издаване на държавна гаранция за 2025 г. по ЗКСД е публикуван на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и е съгласуван по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Направените бележки и предложения са отразени съгласно приложената справка.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и в изпълнение на чл. 8, ал. 2, т. 2 и чл. 13, ал. 3 от ЗКСД и чл. 73, т. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г., предлагам Министерският съвет да приеме предложения проект на Решение на Министерския съвет за издаване на държавна гаранция за 2025 г. по Закона за кредитиране на студенти и докторанти.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ